

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.068/2019/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a Gyurkó & Kállai Ügyvédi Iroda (címe ügyintéző: dr. Kállai Sándor ügyvéd) által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a dr. J. A. jogtanácsos által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen sérelemdíj megfizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 19.P.20.383/2017/65. számú ítélete ellen a felperes részéről 67. és 70. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja az alábbiak szerint:

- kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 100 000 (százezer) forintot,
- a felperest az alperes javára terhelő perköltség összegét leszállítja 63 661 (hatvanháromezer-hatszázhatvanegy) forintra,
- az állam terhén maradó költség összegét leszállítja 57 142 (ötvenhétezer-száznegyvenkét) forintra,
- kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Miskolci Törvényszék költségvetési elszámolási számlájára a bírósági gazdasági hivatal külön felhívásában megjelölt módon 4077 (négyezer-hetvenhét) forint állam által előlegezett költséget,
- megállapítja, hogy 93,34% arányban az állam, 6,66% arányban az alperes viseli a felperest az elsőfokú eljárás során képviselt pártfogó ügyvéd díját.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 3175 (háromezer-százhetvenöt) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 40 000 (negyvenezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes 2016. április 4-től 2016. április 18-ig tartózkodott fogvatartottként az alperesi büntetés-végrehajtási intézet 314-es zárkájában: ott-tartózkodása alatt rovarcsípéseket szenvedett el, amelyek következtében test szerte viszkető kiütései lettek. A felperes 2016. április 11. napján kérte egészségügyi ellátását, amikor a háton és jobb bokán észlelt viszkető hyperaemiás bőrelváltozásaira Cetirizin tablettát, majd a 2016. április 12. napján testszerte észlelt számos hyperaemiás udvarral körülvett, néhol elvakart, pörkkel fedett

papula kezelésére (diagnózis: bőrgyulladás) a Cetirizin tabletta mellett cink rázókeveréket kapott. A **X-be** történt átszállítását követően, 2016. április 20. napján megállapították, hogy a felperes testén hyperaemiás környezetben rovarcsípési nyom található több helyen.

A felperes 2016. október 3. napján terjesztett elő kárigényt az alperesnél. Hivatkozása szerint az elszenvedett poloskacsípések miatt 500 000 Ft kártérítés illeti meg.

Az alperes a 2017. január 16. napján kelt 30508/17/2/2017. ált. számú határozatával elutasította a kártérítési igényt. A határozat indokolása szerint nem tanúsított jogellenes és felróható magatartást.

A felperes módosított kereseti kérelmében kérte az alperes 1 500 000 Ft sérelemdíj megfizetésére történő kötelezését. Hivatkozása szerint a poloskacsípések embertelen elhelyezési körülményeket teremtettek, amely miatt sérültek az élethez és testi épséghez való személyiségi jogai, és két súlyos bőrbetegsége is keletkezett (ekcéma, övsömör).

Az alperes kérte a kereset elutasítását, mivel magatartása nem volt sem jogellenes, sem felróható, a felperes pedig nem tett eleget kárenyhítési kötelezettségének.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével elutasította a keresetet. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 75 000 Ft perköltséget. Megállapította, hogy az állam által előlegezett költség és le nem rótt illeték az állam terhén marad.

Az ítélet indokolásában idézte a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. §-ának a) pontját, 2:52 §-ának (1) és (2) bekezdéseit, valamint 6:519. §-át.

Az alperes által csatolt egészségügyi dokumentáció alapján állapította meg, hogy sérült a felperes testi épsége, mivel testszerte kiütései voltak, amelyek a felperes nyilatkozata szerint poloskacsípések miatt jelentkeztek, de más rovarokat is megfigyelt a zárkában. **L. D.**, **B. I.** és **H. I.** tanúk egyezően nyilatkoztak a felperes rovarcsípéseiről. **B. I.** tanú azonban nem volt biztos benne, hogy poloskacsípések voltak, továbbá nem volt ismerete arról, hogy a rovarok mikor csípték meg a felperest. **B. I.** tanú beszámolt róla, hogy a felperes megmutatta a csípéseket, és tőle tudott arról, hogy az alperesnél szerezte azokat. **H. I.** tanú vallomása szerint poloskák okozták a felperes panaszait. **L. D.** tanú azonban, aki szintén emlékezett a csípésekre, azt adta elő, hogy a felperesnek az előző fogvatartása helyén, a budapesti gyűjtőben is voltak csípései, de az alperesi fogva tartás során további csípéseket szenvedett el. Mindezek alapján megállapítható volt, hogy a felperes rovarcsípések miatt jelentkező panaszokkal fordult az alpereshez.

A perben kirendelt Nemzeti Szakértői és Kutató Központ ... Intézete által készített igazságügyi orvosszakértői vélemény és az egészségügyi dokumentáció alapján nem nyert bizonyítást, hogy az elszenvedett poloskacsípések miatt a felperes jobb lába feldagadt, gennyedzett, ekcéma alakult ki a kezén és nemi szervén, továbbá a derekán övsömör. Ugyanezen bizonyítékok alapján viszont megállapítható, hogy az alperes magatartása nem volt sem jogellenes, sem felróható a felperes egészségügyi ellátása során. E vonatkozásban idézte az orvosszakértői vélemény azon részét is, amely szerint „ágyi poloskacsípés esetén szükséges a fertőzött ruháinak azonnali levétele, fertőtlenítése, a fertőzött területről való kiemelése, elhelyezése. Nincs arra vonatkozó adat, hogy ez a

diagnózis megállapítása után mikor történt meg. Amennyiben a kiemelés nem történt meg, közvetlenül a tünetek, illetve a diagnózis tisztázása után akkor ez hiányosságként véleményezhető". A felperes azonban nem bizonyította, hogy csípései poloskától származtak, mivel az egészségügyi iratok csak kiütéseket dokumentálnak, a felperes nyilatkozata szerint a zárkában más rovar is volt, a tanúk közül pedig csak **H. I.** tanú számolt be poloskáról.

Ismertette a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI.03.) NM. rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 36. §-ának (1) bekezdését, amely szerint a fertőző betegséget terjesztő, vagy egyéb egészségügyi szempontból káros rovarok és egyéb ízeltlábúak (a továbbiakban: rovarok), valamint a rágcsálók és egyéb állati kártevők (a továbbiakban együtt: egészségügyi kártevők) megtelepedésének és elszaporodásának megakadályozásáról, ártalmuk megelőzéséről, távoltartásukról, rendszeres irtásukról (védekezés) gondoskodni kell. A (2) bekezdés e) és g) pontjai szerint pedig az (1) bekezdés vonatkozásában egészségügyi kártevőnek minősül egyebek mellett az ágyi poloska, a csótányok és egyéb élelmiszer szennyező rovarok. Utalt arra is, hogy a csótányok, az ágyi poloskák és a rágcsálók esetében évente legalább 2 alkalommal kell irtószeres kezelést végezni a NM rendelet értelmében.

Az alperes csatolta az irtást végző **G** Kft. 2016. évi számláit, a teljesítés igazolásokat, valamint a rovar- és rágcsálóirtási naplókat. Ezekből megállapítható, hogy az alperes nem csupán a jogszabályban előírt évi 2 alkalommal, hanem 4 alkalommal végeztetett 2016. évben megelőző jelleggel rovar- és rágcsálóirtást, de eseti jelleggel további irtást is megrendelt.

A felperes ugyanakkor nem kért eseti jellegű rovarirtást a zárkában, ezért nem tett eleget a Ptk. 6:525. §-ában előírt kárenyhítési kötelezettségének.

Mivel az alperes magatartása a rovar- és rágcsálóirtás körében sem volt jogellenes és felróható, a felperes keresete alaptalan volt.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest a pernyertes alperes jogi képviselői munkadíjból álló perköltségének viselésére. Ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján állapította meg 75 000 Ft-ban.

A költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet (a továbbiakban: Kmr.) 14. §-a alapján állapította meg, hogy a teljes személyes költségmentesség kedvezményében részesült felperes helyett az állam viseli az eljárási illetéket, a tanú kihallgatásával és a szakértői vélemény elkészítésével felmerült költséget.

A felperes terjesztett elő fellebbezést az ítélettel szemben, amelyben az ítélet részbeni megváltoztatásával kérte az alperes kötelezését 500 000 Ft sérelemdíj megfizetésére. Nem vitatta, hogy a rovarcsípéseket követően kialakult bőrelváltozások, ekcéma és övsömör nem állnak okozati összefüggésben az őt ért sérelemmel, azonban az elsőfokú bíróság tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy nem tett eleget kárenyhítési kötelezettségének. Ennek elfogadása esetén minden fogvatartottnak kötelessége lenne

kérnie elhelyezése előtt a rovar- és rágcsálóirtást, holott, elsődlegesen az alperes kötelezettsége, hogy olyan zárkában helyezze el a fogvatartottakat, ahol az egészségük, testi épségük nem sérül, különösen, ha tudja, hogy ez a veszély fokozottan fennáll. Mivel az alperes nem tudta biztosítani a megfelelő elhelyezést, poloska-, illetve rovarcsípéseket szenvedett el, amelyek összes fizikai és lelki következményét viselnie kellett. Nincs jelentősége, hogy az alperes eljárása megfelelő volt a gyógykezelés esetében, hiszen már a csípések megelőzése érdekében meg kellett volna tennie minden szükséges és hatékony lépést. Az írtással összefüggésben becsatolt dokumentumok önmagukban nem igazolják, hogy az alperes mindent megtett ennek érdekében, ugyanis tény, hogy elszenvedte a csípéseket, és egészsége károsodott, pedig a mai technológiákkal tökéletes rágcsáló- és rovarmentesítést lehet végezni. Mivel az alperes tisztában van az intézmény jellegéből adódó veszélyekkel, fokozottabban elvárható tőle a kárenyhítési kötelezettség teljesítése. A rovarcsípéseket az amúgy is nyomasztó és szűk börtönviszonyok között kellett elviselnie, ezért jogosult sérelemdíjat követelni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását annak helyes indokainál fogva. Nem osztotta a fellebbezés érvelését, hogy az lenne a kötelezettsége, hogy a fogvatartottakat olyan zárkában helyezze el, ahol egészségük, testi épségük, ezáltal személyiségi joguk nem sérül. Elsősorban az a kötelezettsége, hogy a bíróságok döntései alapján befogadja azokat a személyeket, akiket szabadságuktól megfosztottak. Köztudomású, hogy a befogadott fogvatartottak lényegesen eltérő higiéniaúak, így nagy az esélye a különböző élősködők behurcolásának. Ezzel kapcsolatos kötelezettsége a jogszabály által előírt megelőző jellegű irtások elvégzése, amelynek eleget tett. Ezen felül is minden esetben megrendeli az eseti irtást is a fogvatartottak kérésének megfelelően. Előadta azt is, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a rovarcsípések lelki következményeit is viselnie kellett, ott tartózkodása alatt nem kereste meg a pszichológust lelki problémáival. Utalt arra is, hogy a perben beszerzett szakértői vélemény alapján megállapítható, hogy a felperes egészsége nem károsodott, az alperes pedig a tőle elvárható módon járt el a megelőzés tekintetében.

Az ítélet tábla az 1952. évi Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el a fellebbezést, és azt kisebb részben megalapozottnak találta.

Az ítélet tábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú ítéletnek a kereseti kérelem 500 000 Ft-ot meghaladó részét elutasító rendelkezését.

Az elsőfokú bíróság lefolytatta az ügy érdemi elbírálásához szükséges bizonyítást, és nagyobb részében helytállóan állapította meg a tényállást is, azonban tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a kereseti kérelem egészében megalapozatlan.

Figyelemmel a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira is, megállapítható, hogy a felperes testszerte rovarcsípéseket szenvedett el fogvatartása során. Bár az elsőfokú bíróság mérlegelésétől eltérően megállapítható a felperes zárvatársai, **L. D.** (29. sorszámú jegyzőkönyv 5. oldal) és **H. I.** (38. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal) tanúvallomása alapján, hogy a felperes poloskától szenvedte el csípéseit, amelyet alátámaszt az is, hogy a negyedéves irtások ellenére 2016. évben további két alkalommal kellett e zárkában eseti poloskairtást végezni (4. sorszám alatt csatolt dokumentáció), az elsőfokú ítéletben rögzítettektől eltérően nem volt perdöntő jelentősége, hogy a felperes (és a tanúvallomások szerint zárvatársai is) milyen rovarról szenvedte el csípéseit. Az elsőfokú

bíróság helytálló megállapítása szerint a felperes testi épsége sérült a rovarcsípések miatt (4. oldal 8. bekezdése, 5. oldal 2. bekezdése). A személyiségi jogok érvényesítésének korlátai azonban kizárólag jogszabályon alapulhatnak; e vonatkozásban nincs jelentősége, hogy a felperes milyen rovartól szenvedte el a testi épséghez való jog sérelmét.

Az elsőfokú ítéletben helytállóan felhívott jogszabályhelyek mellett a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bvtv.) 122. §-ának a) pontja rögzíti, hogy az elítélt jogosult a higiéniai feltételeknek megfelelő egészséges elhelyezésre. Ennek (továbbá az emberhez illő elhelyezés követelményének) pedig nemcsak az az elhelyezés nem felel meg, ahol a fogvatartottat poloskacsípés éri, hanem az sem, ahol olyan tetemes rovarcsípést szenved el, amely egyrészt a higiéniai feltételeknek megfelelő elhelyezés esetében nem elvárható, másrészt hatását tekintve (viszketés, egyéb kellemetlenségek) az egyébként is nyomasztó közegben tovább nehezíti a mindennapok elviselését.

Az elsőfokú bíróság által elfoglalt állásponttól eltérően továbbá az NM rendelet sem pusztán az ágyi poloskát minősíti egészségügyi kártevőnek. Az NM rendelet 36. §-a (2) bekezdésének j) pontja szerint egészségi kártevőnek minősül az a (2) bekezdés a)-i) pontjaiban fel nem sorolt bármely állat, amennyiben tömeges előfordulása következtében vagy egyéb körülmények miatt közegészségügyi ártalmat okoz, illetőleg járványügyi szempontból veszélyt jelent.

Az alperes bár helytállóan utalt az NM rendeletet szabályozására az ágyi poloska irtásával kapcsolatban, alaptalanul hivatkozott ez alapján felróhatóságának hiányára. Az NM rendelet 4. számú mellékletének 5.e) pontja szerint az ágyi poloska megtelepedésének és elszaporodásának megelőzése érdekében évente legalább két alkalommal irtószeres kezelést kell végezni minden olyan helyen, ahol a lakók gyakorta cserélődnek. Az „évente legalább két alkalommal” gyakoriság a szükséges minimumot rögzíti egy olyan szabályozás keretében, amelynek az alperesi érveléssel egyezően az a kiindulópontja, hogy „a lakók gyakorta cserélődnek”. Az alperes által becsatolt dokumentáció szerint e minimumot meghaladóan került sor rovarirtásra (amelyet az ítéltábla a sérelemdíj meghatározásánál a felróhatóság mértékét csökkentő körülményként értékelt), de mégsem az adott helyzetben általában elvárható mértékben, hiszen az általa becsatolt iratok szerint is olyan mértékben szaporodtak el a kártevők, hogy azokat időszakosan visszatérően, de eseti jelleggel is irtani kellett. A felperes pedig a bírói gyakorlat által kimunkált szempontokkal egyezően utalt arra, hogy a rovarirtás alkalmatlan kivitelezését - ezáltal a kötelezettség megsértését támasztja alá - a poloskák jelenléte, amely mellett az sem volt megállapítható, hogy a felperes fertőzésmentes zárkába történő áthelyezése lehetetlen lett volna (Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.702/2015/6., Kúria Pfv.IV.20.659/2017/5.).

Mindezek mellett az orvosszakértői vélemény elsőfokú ítéletből (6. oldal 4. bekezdés) idézett kitétele is azt támasztja alá, hogy egészségügyi szempontból is indokolt lett volna a felperes fertőzött területről való kiemelése, amelynek elmaradása „hiányosságként véleményezhető” (48. sorszám alatti szakvélemény 7. oldal).

Ezért az alperes nem mentette ki felelősségét a felperes Bvtv. 122. §-ának a) pontjában szabályozott, a higiéniai feltételeknek megfelelő egészséges elhelyezéshez való jogának, ebből adódóan a testi épséghez való jogának megsértése miatt jelentkezett hátrányok alól.

A „kárenyhítési” kötelezettséggel összefüggésben is megalapozatlan álláspontra helyezkedett az elsőfokú bíróság.

A Ptk. 2:52. §-ának (2) bekezdése alapján megfelelően alkalmazandó 6:525. §-ának (1) bekezdése szerint a károsultat kármegelőzési, kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettség terheli; az e kötelezettségek felróható megszegése miatt keletkezett kárt a károkozó nem köteles megtéríteni.

Amellett, hogy a sérelmet okozótól nagyobb mértékben várható el a jogsértés felismerésének lehetősége, ha a sérelmet szenvedő fél meg is szegi „kárenyhítési” kötelezettségét, mindennek csak akkor van jelentősége, ha a mulasztás ténylegesen közrehatott a sérelem mértékének kialakulásában.

Egyrészt azonban a felperes zárkatársai, **L. D.** (29. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal) és **B. I.** (29. sorszámú jegyzőkönyv 6. oldal) tanúk vallomása szerint a felperes csípései már a zárkában való elhelyezés kezdetétől jelentkeztek, emellett, bár csak 2016. április 11. napján jelezte panaszait, egészségügyi kezelését ugyan megkezdték, azonban ezt követően sem helyezték át más, fertőzésmentes zárkába, és bár az alperes tisztában volt a felperes panaszaival, itt eseti írtást sem végzett, hanem - már a felperes fogva tartását követően - 2016. április 20., 2016. július 20. és 2016. október 12. napjain gondoskodott az időszakos, illetőleg az időszakos írtásokon kívül 2016. július 6., 2016. augusztus 29. és 2016. december 19. napjain az eseti poloskairtásról.

Az ítéletábra mindezek alapján arra a megállapításra jutott, hogy sérült a felperes személyiségi joga a fogva tartás során.

A Ptk. 2:52. §-ának (1) bekezdése szerint akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért. A (3) bekezdés alapján a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására - tekintettel, egy összegben határozza meg.

A sérelemdíj elsődleges funkciója a jogsértés vagyoni elégtétellel történő közvetett kompenzációja, reparálása; e kompenzációs funkció mellett a sérelemdíj fizetésére kötelezésnek nyilvánvalóan lehet/van prevenciós funkciója is, ugyanis - mint minden szankciónak, úgy e szankciónak is - célja a jogsértéstől való távoltartás, „elriasztás” (a sérelemdíj megfizetésére kötelezés mint a jogsértőre hátrányos jogkövetkezmény ennyiben egyúttal represszív szankció is), azonban a sérelemdíj fizetésére kötelezésnek nem célja a jogsértő „megbüntetése”. Ezért a sérelemdíj összegének arányban kell állnia a bekövetkezett személyi (nem vagyoni) sérelmek súlyával és következményeivel.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltaktól eltérően ennek részét képezik a felperest ért „lelki” hátrányok is. A Btv. 122. §-ának d) pontja értelmében a felperest megillette a pihenéshez való jog is. Az pedig köztudomású, ezért külön bizonyításra nem szorult, hogy a testszerte nagy számban jelentkező viszkető csípések kellemetlenséget jelentenek a mindennapi életvitelben. Ez a hatás nem vethető el pusztán azért, mert nem ért el olyan mértéket, hogy a felperes pszichológushoz forduljon. E hátrányokat azonban alátámasztotta **L. D.** (29. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal) és **B. I.** (29. sorszámú

jegyzőkönyv 5. oldal) tanúvallomása: eszerint a felperes vakarta a csípéseit, a helyzete miatt feszült volt.

A felperes a sérelemdíj feltételeként bizonyította a jogsértés tényét, az pedig, hogy 2 hétig kellett elszenvednie, hogy testszerte számos helyen csípték meg a poloskák (illetve egyéb rovarok), olyan immateriális hátrányt (bőrelváltozás, viszketés, feszültség) jelentett az alkalmazkodóképességet egyébként is nagy fokban igénybe vevő közegben, amely sérelemdíjjal kompenzálendő. Az ítélet tábla a jogsértés rövid időtartama, a panaszok maradandó egészségkárosodás nélküli elmúlása mellett értékelte azt is, hogy az alperes a jogszabályi kötelezettségét meghaladó mértékben végzett rovarirtást. Az ítélet tábla figyelemmel a hasonló ügyekben követett ítélkezési gyakorlatra is (Debreceni Ítélet tábla Pf.I.20.741/2018/4.) 100 000 Ft sérelemdíjat talált szükségesnek, egyben elegendőnek a felperest ért sérelmek kompenzációjára.

Az ítélet tábla a kifejtett okok miatt részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján.

Az ítélet tábla utal továbbá arra is, hogy bár a peradatok szerint a felperes a fogva tartásával összefüggésben kártalanítási eljárást is indított, az elsőfokú bíróság eljárásjogilag helytállóan járt el, és hozott érdemi döntést a kártalanítási eljárás eredményének bevétele nélkül. A Bvtv. 436. §-a (12) bekezdésének a) pontja szerint ha adat merül fel arra, hogy a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény és ehhez kapcsolódóan más törvények módosításáról szóló 2016. évi CX. törvény 22. §-ával megállapított 10/A. § szerinti kártalanítási igény hatálybalépését (2017. január 1.) megelőzően az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt a polgári bíróság előtt eljárás indult, a büntetés-végrehajtási bíróság ezen eljárások befejezéséig az eljárást felfüggeszti. A felperes pedig eredetileg 2016. április 20. napján terjesztette elő a keresetlevelet, amelyet ugyan az elsőfokú bíróság idézés kibocsátása nélkül elutasított a 2016. szeptember 29. napján jogerőre emelkedett 25.P.21.616/2016/4. számú végzésével, a felperes azonban az 1952. évi Pp. 132. §-ának (1) bekezdése szerinti módon fenntartotta a keresetlevelél beadásához fűződő hatályokat, amikor a fent részletezettek szerint 2016. október 3. napján „kártérítési” igényt terjesztett elő az alperesnél.

A megváltoztatott döntés következtében az alperes az elsőfokú eljárás során nem 100%, hanem 93,34% mértékben lett pernyertes, míg a felperes pernyertességének mértéke 6,66 % arányban. Mivel a felperes pernyertességének aránya még a per mérlegeléssel eldönthető tárgyának (sérelemdíj) figyelembevételével is nyilvánvalóan eltúlzott, az ítélet tábla nem a felperesre kedvezőbb, az 1952. évi Pp. 81. §-ának (2) bekezdése szerinti perköltség számítási módot alkalmazta, hanem az 1952. évi Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről. Az elsőfokú bíróság által a R. 3. §-a (2) bekezdésének a) pontján kiindulási alapként helytállóan meghatározott 75 000 Ft, alperes pernyertességi aránya (93,34 %) mellett 70 005 Ft felperesre hárítható perköltséget jelent. Ugyanez a felperes oldalán a R. 4/A. §-ának (1) bekezdésére tekintettel árával növelten 95 250 Ft, amely pernyertességének arányában (6,66 %) 6344 Ft alperesre hárítható költséget jelent. A kettő különbözeteként a felperest 63 661 Ft elsőfokú perköltség viselésének kötelezettsége terheli.

Mivel az alperes részben pervesztes lett, a Kmr. 13. §-ának (2) bekezdése értelmében ezen arányban (6,66 %) köteles viselni az állam által előlegezett költséget: 3285 Ft tanúdíj (40. sorszámú végzés) és 57 934 Ft szakértői költség (50. és 51. sorszámú végzések), összesen 61 219 Ft állam által előlegezett költség. Az állam az alperes pervesztességére jutó 4077 Ft-on felül eső részt viseli a felperes költségmentessége folytán a Kmr. 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján. Mivel az alperest személyes illetékmentesség illeti meg, az elsőfokú bíróság illeték állam által történő viselésére vonatkozó rendelkezése részleges pervesztessége ellenére sem változott.

Az ítéletábra az 1952. évi Pp. 253. §-a (3) bekezdésének második mondata alapján hivatalból észlelte, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztott rendelkezni a felperest az eljárás köztes időszakában (6. és 19. sorszámú iratok) képviselő pártfogó ügyvéd díjának viseléséről (1952. évi Pp. 87. §-ának (2) bekezdése), ezért arról a felek pernyertességének, illetőleg a felperes teljes személyes költségmentességének figyelembevételével rendelkezett.

A fellebbezési eljárásban vitatott pertárgyérték 500 000 Ft volt. A felperes ehhez képest 100 000 Ft erejéig, 20% mértékben lett pernyertes, amely a per tárgyát tekintve a másodfokú eljárásban már nem minősült nyilvánvalóan eltúlzottnak. Az ítéletábra ezért az 1952. évi Pp. 81. §-ának (2) bekezdése alapján mellőzte az alperes másodfokú pernyertességével (80%) arányos perköltség felszámítását, és kötelezte a felperes jogi képviselői munkadíjból álló perköltségének részbeni (20%) megfizetésére. A R. 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján a 100 000 Ft pernyertességre jutó ügyvédi munkadíj a 4/A. § (1) bekezdése alapján áfával növelten 3175 Ft alperest terhelő másodfokú perköltséget jelent.

A felperes teljes személyes költségmentessége és az alperes illetékmentessége folytán az állam viseli a fellebbezési illetéket a Kmr. 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján.

Debrecen, 2019. május 30.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Árok Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő